

Skupščina Save

Revizija po meri uprave?

Sava tudi v prvem četrtletju z visoko izgubo – Država zahteva revizijo vseh poslov Save, vendar lahko njen predlog na skupščini pade – Je za izgube kriv pohlep?

LJUBLJANA – Milijonski posli, ki jih je v preteklih letih sklepala uprava pod vodstvom zdaj že nekdanjega predsednika uprave Janeza Bohoriča, še vedno bremenijo poslovanje Save. Po »rekordni«, skoraj 100-milijonski izgubi v letu 2010 odpisov slabih naložb namreč še ni konec. Samo zaradi naložb v NFD Holding Staneta Valanta in v Maksimo Invest je kranjska skupina v prvem četrtletju 2011 ustvarila za 22,4 milijona evrov čiste izgube, obvladujoča družba (istoimenski holding) pa izgubo v višini 30,4 milijona evrov. Slabo poslovanje Save bo tudi glavna točka junijske skupščine, na kateri bi se lahko pri zahtevi za revizijo preteklih poslov začelo merjenje moči med državo in lastniškim blokom, ki ga obvladuje gorenjska naveza.

Povod za merjenje moči na skupščini prihodnji teden je že pred časom dala država, ki je prek Kada in Soda ter malih delničarjev (društvo MDS) predlagala revizijo vseh poslov Save v zadnjih petih letih. Državo namreč zanimajo pretekle milijonske kupčije med Savo in različnimi podjetji, zlasti tistimi, s katerimi je ta lastniško prepletena.

Veliki dolgovi

V javnosti je najbolj odmeval opcijski nakup petine nakelskega Merkurja, vendar ta posel še zdaleč ni edini. Državo zanimajo tudi posli s holdingom NFD in z drugimi družbami, s katerimi sta trgovala NFD in Sava. Ta je namreč pomembna lastnica holdinga NFD in Maksimo Invest, ti družbi pa sta imeli pomembno vlogo pri neuspešnem prevzemanju koprškega Istrabenza.

Koliko sta izgubili Sava ali NFD, je zaradi njune lastniške prepletenosti sicer nemogoče določiti, vendar bi ta izguba lahko preseгла sto milijonov evrov.

»Upoštevajoč dejstvo, da je Petrol za delnico Istrabenza ponujal 110 evrov, bi izguba, upoštevajoč včerajšnjo ceno delnice Istrabenza, lahko dosegla vsaj 135 milijonov evrov,« je včeraj poudaril predsednik združenja MDS Rajko Stankovič. To je, mimogrede, približno 40 milijonov manj, kot je v Istrabenzu po zagotovilih predsednika uprave Tomaža Berločnika izgubil Petrol.

Dodaten povod za revizijo starih kupčij je včerajšnje obvestilo Save, da je družba v prvih treh mesecih letos znova »pridelala« visoko izgubo, ki je večinoma posledica odpisov preteklih naložb. Samo na ravni skupine je Sava odpisala za 26,6 milijona evrov naložb, na ravni družbe pa je bilo slabitev za kar 35,9 milijona evrov.

Sava delničarje obvešča tudi o visoki zadolženosti. Po tej je imela poslovna skupina konec marca skupaj za kar 372,7 milijona evrov posojil, še bolj pa skrbi podatek o visoki kratkoročni zadolženosti, torej o dolgovih, ki zapadejo v odplačilo v roku enega leta – ti so konec marca dosegli 200,4 milijona evrov. Nižji je tudi kapital Save; ta je konec marca dosegel 296,9 milijona evrov in se je v primerjavi z letom 2010 znižal za 26,5 milijona evrov.

Bodo revidirani vsi posli?

Zahteva za revizijo vseh spornih poslov je v zraku že dolgo časa, vendar se lahko zgodi, da predlog na skupščini ne bo izglasovan. Vsaj ne v takšni obliki, kot ga predlagajo Kad, Sod in MDS. Ti namreč predlagajo revizijo vseh poslov, pri katerih obstaja najmanjši sum negospodarnih ravnanj in morebitnega oškodovanja delničarjev, s čimer pa se ne strinjajo vsi delničarji. Nasprotno; lahko se celo zgodi, da bo na skupščini dan nov, torej nasprotni predlog za revizijo.

Predsednik VZMD Kristjan Verbič, ki skupaj z vodstvom Save zbira pooblastila za glasovanje na skupščini, včeraj te možnosti ni izključil.

»Podpiramo predlog Kada, Soda in MDS za razširitev dnevnega reda, vendar menimo, da mora biti predlog za revizijo čim bolj racionalen, tako z vsebinskega kot tudi s stroškovnega vidika. Z revizijo se je treba osredotočiti na tiste posle, ki so res problematični in ki doslej še niso bili revidirani. Še pomembneje je, da revizija omogoči saniranje Save in njeno uspešno delo v prihodnosti. Če bomo ugotovili, da lahko uspemo in zagotovimo podporo predlogu, ki bi bil boljši in bolj racionalen od državnega, ga bomo podprli. Lahko, da ga bomo vložili

sami ali ga bo vložil kdo drug,« je včeraj poudaril Verbič.

Namera VZMD je razvidna tudi iz obvestila malim delničarjem za zbiranje pooblastil za skupščino, kar pa moti predsednika konkurenčnega združenja MDS Stankoviča.

»Če bo nasprotni blok vložil nasprotni predlog za revizijo, ne dvomim, da se bo najprej glasovalo o nasprotnem predlogu. Bojim se, da bo na koncu sprejet sklep, ki ne bo zajel vseh poslov, ampak le tiste, o katerih bodo predlagatelji ocenili, da se lahko nadejajo pozitivnega izida revizije.«

Ključni bodo glasovi Merkurja ali NFD

Če bo vložen nasprotni predlog, se zastavlja tudi vprašanje, kdo med delničarji bi bil lahko jeziček na tehtnici. Za izglasovanje zahteve za revizijo preteklih poslov zadostuje navadna večina glasov (51 odstotkov), kar pomeni, da bo za izglasovanje takšnega ali drugačnega predloga dovolj, če ga podprejo ali ne Merkur (ta ima 6,7 odstotka delnic Save) ali družbe okrog holdinga NFD Staneta Valanta.

»Pri Merkurju bo odločitev odvisna predvsem od tega, kakšen vpliv ima Sava pri finančni stabilizaciji skupine Merkur, pri holdingu NFD pa predvsem pragmatična odločitev Staneta Valanta, ali bo ostal zvest svojemu zavezniku Bohoriču in njegovim prijateljem ali pri tem vprašanju morda celo ne bo glasoval. Tretja možnost je, da holding NFD podpre zahtevo za pregled vseh poslov, kot predlaga država. Če se ne motim, ta upravlja premoženje 37.000 malih delničarjev. Kot odgovoren upravljavec bi torej moral zahtevati pregled vseh poslov Save,« je še poudaril Stankovič.

VANJA TEKAVEC